Poštnina plačana v gotovini Maribor, sreda 13. decembra 1933 Štev. 287 Leto VII. (XIV.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Samozavest in moč male antante

SESTANEK TITULESCA IN BENEŠA V KOŠICAH.

Važni dogodki zadnjega časa, ki so zlasti v zvezi z odhodom Nemčije iz Ženeve, italijansko nakano za reorganizacijo Društva narodov, priznanjem sovjetske Rusije po Združenih državah Severne Amerike itd., so dali potrebo in povod za sestanek češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša in romunskega zunanjega ministra dr. Titulesca v ponedeljek 11. t. m. v Košicah na Slovaškem. Dr. Beneš se je mudil na Slovaškem že prej več dni, kjer je priredil v raznih mestih več predavanj. O tem potovanju je dejal časnikarjem: »Na svoji turneji in na predavanjih po Slovaškem sem imel priliko, da sem se dodobra prepričal o absolutni enotnosti češkoslovaškega naroda. Za menoj stoji ves narod. Mislim, da so to razumeli tudi na Madžarskem.« Dr. Titulescu se je pripeljal v Košice direktno iz Bukarešte, po sestanku je pa nadaljeval svoje potovanje v St. Moritz v Švici.

O sestanku v Košicah, ki je vzbudil v tem, po velikosti našemu Mariboru podobnemu mestu, veliko zanimanje in velike manifestacije prebivalstva za malo antanto, je bil izdan uradni komunike, ki se pa komaj dotika raznih vprašanj. Komunike pravi, da sta imela Titulescu in Beneš v ponedeljek tri sestanke, na katerih sta razpravljala o rezultatih Titulescovega potovanja v Sofijo, Ankaro in Atene ter izmenjala misli o iskrenem duhu, ki je prevladoval tudi na sestanku ob priliki poslednjega obiska ministra Titulesca v Beogradu. Nadalje sta proučila sedanji mednarodni položaj in dogodke, ki so sledili beograjskemu obisku. Premotrila sta splošno situacijo razorožitvenega problema in vseh vprašanj, ki so v zvezi ž njim, kakor tudi njih politične učinke. Poleg tega sta v soglasju s sklepi sveta male antante ugotovila posebej popolno skladnost svojih stališč o nedotakljivosti pakta Društva narodov v njegovi sedanji obliki. To nedotakljivost bo morda treba braniti tako proti eventualnim spremembam, kakor tudi proti tendencam, da se uveljavita praksa ali metoda, ki bi bili v nasprotju ž njim. Sporazumno z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr Bogoljubom Jevtićem sta obenem sklenila, da bo prihodnja seja stalnega sveta male antante v začetku meseca januarja prihodnjega leta v Zagrebu.

Tako uradni komunike. Dosti važnejše in jasnejše so pa izjave, ki sta jih dala oba zunanja ministra novinarjem. Dr. Titulescu je dejal nenavadno odločno: »Revizija pomeni vojno. Jaz nočem vojne, zaradi tega tudi nočem revizije. Ako kdo hoče revizijo in vojno, se ga ne bomo ustrašili, ker bomo dovolj močni, da odbijemo vsak napad. Romunija, Jugoslavija in Češkoslovaška so ena rodbina. Niti en sam kvadratni centimeter zemlje male antante se ne bo mogel dobiti s silo. Oni, ki ne spoštujejo volje male antante za ohranitev nedotakljivosti pogodb, pripravljajo vojno.« Prav tako jasne in odločne so pa bile tudi besede češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, ko je dejal: »Gospod Titulescu in jaz sva bolj kakor kdaj prej prepričana, da se mali antanti ni treba bati ničesar. Nepotrebno bi bilo zatrjevati, da vlada med nama in g. Jevtićem, s katerim sva v neprestani telefonski zvezi, popolno soglasje. Kar se tiče načrta o reformi Društva narodov, ne uvidevamo tehtnosti razlogov za uničenje demokratskega načela, ki je ustanovilo Društvo narodov v Ženevi.« Približno isto sta povedala ministra tudi ljudstvu, ki jima je priredilo zvečer v Košicah veliko manifestacijo.

Iz teh besed, kakor tudi iz komunikeja, je razvidno, da sta zunanja ministra razpravljala v prvi vrsti o problemu razorožitve, na katerega gleda mala antanta tako kakor Francija, ter o italijanski akciji proti Društvu narodov. Oba problema interesirata malo antanto mnogo bolj kakor katerokoli drugo državo ali skupino držav, saj je vsaj drugi naperjen skoraj neposredno proti njej. Cilj Italije je pač izriniti države male antante in ostale male in srednje zaveznice Francije od zelene diplomatske mize v Ženevi, da bi se potem po velesilah lahko diktirala revizija. Titulescu in Beneš sta jasno pokazala na to zvezo, ko sta govorila v prvi vrsti prav o reviziji. Ker odklanja Francija italijanske načrte in se jim mala antanta nikoli ne bo uklonila, ni pač nobenega strahu, da bi se dali realizirati. Če bi pa kljub temu hotel kdo revizijo, bo mala antanta pripravljena tudi z orožjem braniti svojo posest. Vojne sicer noče, a se je ne boji, ker je dovolj pripravljena in dovolj močna. To nam je, sicer z drugimi, a nič manj jasnimi besedami povedal g. Titulescu, g. Beneš je pa potrdil.

Mimo tega se je pa na sestanku v Košicah govorilo gotovo tudi o gospodarskih vprašanjih male antante in o vprašanju ureditve odnošajev male antante do sovjetske Rusije. Vendar je gotovo, da se bo sprejel in objavil dokončni sklep o tem šele na seji stalnega sveta, ki bo, kakor sklenjeno, meseca januarja prihodnjega leta v Zagrebu, torej v naši najbližji bližini.

Anglija ne garantira Franciji varnosti

PRED PRIHODOM MACDONALDA IN SIMONA V PARIZ. ANGLIJA SE NE VEŽE S POGODBO, KI BI JO MOGLA ZAPLESTI V VOJNO.

LONDON, 13. decembra. Po sodbi merodajnih političnih krogov se je mednarodna politična situacija razjasnila v toliko, da je več kakor zadosti ugotovljeno, da je ves nadaljnji potek razorožitvenih pogajanj med Parizom in Berlinom odvisen od stališča angleške vlade. Angleški listi pišejo, da je Francija privolila v ponoven sestanek francoskih in angleških državnikov. Sedaj pričakujejo v Parizu skorajšnjega prihoda angleškega ministrskega predsednika Macdonalda in angleškega zunanjega ministra sira Johna Simona. Po dosedanjem stališču angleške vlade, ki se bo danes popoldne sešla k posebni seji, na kateri bo sprejela dokončne sklepe glede tega vprašanja, ni prav nobenega dvoma več, da bo angleška vlada odklonila zahtevo Francije, naj bi ji Anglija garantirala varnost vzhodnih meja, torej proti Nemčiji. Angleška vlada ni pripravljena obvezati se kakorkoli napram kateri državi na evropski celini z obveznostjo, ki bi v primeru vojne potegnila tudi Anglijo v vojni vrtinec.

HITLER NE MARA SPOMENIKOV.

BERLIN, 13. decembra. Hitler je izdal odredbo, po kateri se ne smejo, dokler živi, postavljati njemu na čast nobeni spomeniki, kakor tudi nobene spominske plošče. Vsi že postavljeni spomeniki in plošče se morajo takoj odstraniti.

Sodelovanje med Jugoslavijo in Bolgarijo

VRNITEV VLADARJEV V BEOGRAD. AVDIENCE PRI KRALJU BORISU IN KRALJU ALEKSANDRU. NOVINARSKI BANKET. URANI KOMUNIKE O RAZGOVORIH MED VODITELJI OBEH DRŽAV.

BEOGRAD, 13. decembra. Jugoslovanska in bolgarska vladarska dvojica se je s svojim spremstvom vrnila včeraj popoldne v Beograd. Ob tričetrt na 18. uro je Nj. Vel. kralj Boris sprejel v Beogradu v avdienco našega ministrskega predsednika dr. Milana Srškića, uro kasneje pa našega zunanjega ministra dr. Bogoljuba Jevtića. Istočasno je sprejel Nj. Vel. kralj Aleksander v avdienco bolgarskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Nikolo Mušanova.

BEOGRAD, 13. decembra. Bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister Mušanov ter naš zunanji minister dr. Jevtić sta se sinoči udeležila banketa, ki ga je priredila beograjska mestna občina na čast bolgarskim novinarjem. Ob tej priliki je imel Mušanov nagovor, ki je bil sprejet vsesplošno zelo toplo in simpatično. O razgovorih med državniki Bolgarije je bil izdan sinoči naslednji uradni komunike: »Izkoristili smo visoki obisk bolgarske vladarske dvojice v glavnem mestu Jugoslavije, da smo na vrsti sestankov v popolnem obojestranskem zaupanju pretresli vrsto vprašanj, ki interesirajo obe državi, pri čemer moramo ugotoviti, da se naši nazori z ozirom na pospešeno važnost potrebnih ukrepov popolnoma ujemajo. Spoznali smo potrebo po odkritem in stalnem sodelovanju za ustvaritev boljših odnošajev in sklenili soglasno pričeti pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe in veterinarske konvencije med obema vladama. Pogajanja se bodo raztegnila tudi na delo za olajšanje v potniškem prometu in izboljšanje celokupnega medsebojnega prometa. Prepričani smo, da s tem najbolj pospešujemo mir na Balkanu.

Preorientacija francoske politike

NAMEN POTOVANJA ZUNANJEGA MINISTRA PAULA-BONCOURJA V DRŽAVE SREDNJE IN VZHODNE EVROPE

PARIZ, 13. decembra. V tukajšnjih političnih krogih se veliko razpravlja o namenu potovanja francoskega zunanjega ministra Paula-Boncourja po novem letu v Prago, Varšavo, Moskvo, Bukarešto in Beograd. Splošno se naglaša, da dokazuje to nameravano potovanje, da se je Francija prepričala, da ne bo mogoč noben zadovoljiv sporazum med Parizom in Berlinom na eni ter Parizom in Rimom na drugi strani. Tudi razorožitveni problem bo, kakor vse kaže, ostal nerešen, a v nevarnosti je tudi Društvo narodov. V tem primeru bo Francija opustila vse nadaljnje napore za sporazum in se bo popolnoma naslonila na svoje srednjeevropske in vzhodnoevropske zaveznike, katere bo povezala še bolj tesno kakor so povezani že sedaj. V splošnem snuje zvezo treh velikih blokov, baltskih držav s Poljsko, male antante in držav balkanskega bloka, za katerimi bo stala še Rusija, ki se ni vdala vabljivim načrtom Mussolinija. Vse te skupine držav se bodo združile v ogromno fronto, ki bo tako močna, da se njej in Franciji ne bo treba ničesar bati, ne revizije ne nemške revanše ali kakršnekoli vojne. Paul-Boncour bo o priliki svojega potovanja po srednji in vzhodni Evropi postavil prve temelje za to veliko politično stavbo v Evropi.

Po sestanku v Košicah

PRAGA, 13. decembra. Č. T. K. poroča, da se je zunanji minister dr. Beneš vrnil v Prago. Iz Košic je odpotoval z romunskim zunanjim ministrom Titulescom do Žiline, od koder je Titulescu nadaljeval pot v Švico. Praški listi obširno poročajo o sestanku v Košicah in mu pripisujejo veliko pomembnost, zlasti v zvezi z bodočim potovanjem dr. Beneša v Pariz. Naglašajo nekatere odločne izjave, ki jih je dal Titulescu o revizionizmu. Tudi naglašajo, da sta se ministra Beneš in Titulescu med sestankom v Košicah večkrat telefonično pogovarjala z zunanjim ministrom Jevtićem.

DUNAJ, 13. decembra. Včeraj opoldne je dopotoval na Dunaj romunski zunanji minister Titulescu. Na kolodvoru ga je pričakoval romunski poslanik Preticeanu, s katerim sta se podala na romunsko poslaništvo. Popoldne ob 13.45 je Titulescu nadaljeval pot v Švico.

Suvicheva misija v Berlinu

PARIZ, 13. decembra. Tukajšnji tisk komentira potovanje italijanskega podtajnika zunanjega ministrstva Suvicha v Berlin. Suvich potuje v Berlin v osebnem Mussolinijevem poslanstvu. Kakor se zatrjuje, je njegov namen posredovati med Berlinom in Dunajem, ker je spor med Nemčijo in Avstrijo italijanskim političnim načrtom v srednji Evropi, zlasti pa v Podonavju, zelo napoti. Obenem bo deloval v Berlinu tudi na to, da bi se kakorkoli popravili odnošaji med Nemčijo in Rusijo. Ker se pa Mussoliniju ni posrečilo pridobiti za svoje načrte Litvinova, tudi po tej poti najbrže ne bo boljših rezultatov.

ARIJSKO PLEMSTVO V NEMČIJI.

BERLIN, 13. decembra. Po naredbi plemiške zveze Nemčije bodo morali vsi, ki bodo v bodoče hoteli nositi plemiške naslove doprinesti svoje rodovnike, ki jih bo pregledalo posebno sodišče nemškega plemstva. Da je lahko kdo plemič v Nemčiji, mora dokazati arijsko poreklo 32 svojih prednikov.

REKORD LAŠKE PODMORNICE.

RIM, 13. decembra. Italijanska podmornica »Ialea« je dosegla pri poizkusnih vajah spuščenja v globino rekord. Posrečilo se ji je, da se je spustila v globino 83 metrov.

SUBOTICA DOBI DŽAMIJO.

SUBOTICA, 13. decembra. Muslimani v Subotici so pred kratkim zgradili poleg vojašnice 34. pehotnega polka svojo molilnico. Te dni pa so pokrenile akcijo, da se osnuje v Subotici muslimanska verska občina in da se zgradi džamija. Načrt za džamijo je že odobren ter bo realiziran prihodnjo pomlad.

Dnevne vesti

Iz sodne službe. V višjo položajno skupino je napredoval Anton Sonenvald, uradnik pri tukajšnjem okrožnem sodišču.

Rana smrt. Danes je pokosila neizprosna smrt komaj dveletnega Aleksandra, sinčka našega obmejnega policijskega komisarja g. Steve Krajnovića, ki ga bodo pokopali jutri v četrtek ob 15.30. Težko prizadetim staršem naše najglobljе sožalje!

Božične počitnice na naših šolah. Prosvetni minister je odredil, da bodo trajale letošnje božične počitnice na vseh srednjih in osnovnih šolah od 23. decembra do vštetega 9. januarja 1934.

Proračun mestne občine mariborske za leto 1934. Finančni odsek mestne občine, mestno knjigovodstvo in mestna podjetja so pred dnevi končali z delom pri proračunu mestne občine mariborske za prihodnje leto. Pri sestavi proračuna je mestna finančna komisija upoštevala vse, da bi ga spravila v sklad z velikimi potrebami mesta in da ne bi v teh težkih časih bilo treba uvesti novih dajatev. Pri izdatkih je komisija upoštevala čim večjo štednjo, ki pa naj ne bi bila v škodo občinskim interesom. Načrt za uvedbo posebnega socialnega davka se je opustil. Upoštevala se je davčna moč davkoplačevalcev ter se je pri tem vzela v obzir padajoča plačilna zmožnost, tako, da se lahko dohodki smatrajo po mnenju komisije kot reelni. Nespremenjene v proračunu za prihodnje leto ostanejo gostaščina, kanalščina, vodarina, doklada na direktne davke, trošarina na alkoholne pijače in uvoznina. Novi proračun je za 117.170 Din nižji od letošnjega in izkazuje 32 milijonov 703.941 Din izdatkov in prav toliko dohodkov. Največjo postavko v izdatkih zavzema amortizacija in obrestovanje posojil, kar znaša 37 odstotkov celotnega proračuna. Izdatki za občinsko upravo so ostali nespremenjeni. Za socialno skrbstvo pa je predvidena postavka 10.70% od celotne proračunske vsote in je za okroglo 115.000 Din višja od postavke v letošnjem letu. Bilanco mestnih podjetij pa so letos sestavila že podjetja sama. Izdatki so predvideni na okroglo 22 milijonov dinarjev in znašajo prav toliko tudi dohodki. Proračunski osnutek, o katerem bomo ob prvi priliki še podrobneje poročali, bo prišel v razpravo pred občinski svet najbrže že v tekočem mesecu.

Dva nova lista. V Zagrebu je pričel izhajati list »Omladinska akcija«, ki ga izdaja jugoslovanska napredna intelektualna mladina. Namen mladinske akcije je zbirati okrog sebe jugoslovansko mladino in boriti se za njene interese. Sotrudnike pa ima mladinska akcija tudi v Bolgariji, kjer ima svojo posebno redakcijo. Prinašala bo članke tudi v slovenščini. List bo izhajal dvakrat na mesec. Uredništvo in uprava Zagreb, Amruševa 1. V Mariboru pa je pričelo izhajati glasilo delovnega ljudstva pod naslovom »Nova država«. Glasilo bo izhajalo 2 krat na mesec in ga tiska tiskarna g. Hinka Saxa, izdaja pa ga konzorcij lista: Konrad Žnuderl, Božo Tripalo in Ivan Roglič, ki je obenem odgovorni urednik.

Ljudska univerza v Studencih. Jutri v četrtek predava g. Rupert Lintner »O potovanju križem Amerike«. Njegovo predavanje je nadaljevanje zanimivih doživetij, o katerih je predaval že v lanski sezoni.

Razstava »Petorice«. Dosedanji obisk slikarske razstave naših umetnikov Sirka, Jiraka, Kosa, Koširja in Dideka v terasni dvorani hotela »Orel« ni bil tak, kakor bi bil lahko. Samo na praznik in v nedeljo je bil nekoliko večji. Prav tako je tudi z nakupom slik, dasi so cene nizke in jih dajejo slikarji zaradi sedanje krize celo na obroke. In vendar je razstava tokrat prav v sredini mesta in tudi tretje nadstropje ne dela nobenih težav, saj je vedno na razpolago dvigalo. Ljubljančani obiskujejo zelo pridno celo kavarno, ki je v trinajstem, ne v tretjem nadstropju! Razstava, ki res zasluži, da si jo vsakdo ogleda, je odprta od 9. do 16. ure vsak dan do vključno 22. t. m. Ne zamudite ogledati si jo!

Pocenitev fine soli. Uprava državnih monopolov je izdala odlok, po katerem se zniža cena fini namizni soli od 8 na 5 Din za kilogram.

Učni tečaj za slikarje. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani naznanja vsem interesentom, da bo priredila tvrdka Oldenbruch in sin & Co. kakor vsako leto tudi letos poseben zimski tečaj za slikarje, ličarje in pleskarje. Tečaj se bo vršil na Dunaju v mesecu januarju 1934 in bo trajal tri tedne. Program tečaja bo obsegal: 1. imitacija najrazličnejših in najmodernejših lesov in marmorja; 2. moderna barvasta brusilna dela; 3. brezzrnato lakiranje na oljnatih in emajlnolakastih površinah s pomočjo poliranja lakov po najnovejši izvedbi; 4. izdelava finih imitacij in imitacije kamna po ameriškem načinu; 5. delo na vlažnih in mokrih stenah, pripravljanje barv in emulzij po patentiranih receptih. — Tečaj pa se bo vršil le, če se bo priglasilo vsaj 40 udeležencev. Interesenti, ki se mislijo tečaja udeležiti, naj to sporoče do 15. decembra t. l. Zavodu za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI v Ljubljani, Beethovnova ul. 10.

Darila za Božič: pisemski papir, amaterske albume, spominske knjige, polnilna peresa, koledarje, šolske potrebščine kupujte le pri **Zlati Brišnik**, Maribor, Slovenska ul. 11.

GRAJSKI KINO

V četrtek zabavna opereta

Madona, kje si?

Liane Haid - Viktor de Kova

Družabni večer naših častnikov. Častniki mariborske garnizije priredijo tudi letos na kraljev rojstni dan 17. t. m. v unionski dvorani tradicionalni družabni večer. Začetek bo ob 21. uri. Družabnega večera naj se udeleže vsi, ki so prejeli vabila. Kdor pa vabila pomotoma ni prejel, naj to sporoči telefonično na številko 21-34 artiljerijskemu polkovniku g. Popadiću ali pa na številko 23-64 podpolkovniku garnizionarju g. Nikoliću. Obleka je poljubna.

Poziv rezervnim častnikom. Poveljnik mariborskega vojaškega okrožja poziva vse rezervne častnike, da se udeleže na kraljev rojstni dan 17. t. m. svečane službe božje, ki bo v tukajšnji stolnici ob 9.30. uri. Udeležba je obvezna za vse rezervne častnike, ki morajo biti oblečeni v svečano vojaško obleko.

Seja Združenja brezposelnih učiteljev je v četrtek 14. decembra ob 8.30. uri.

Pojasnilo o zadružnih trgovinah. Zadnji »Trgovski list« prinaša naslednjo, za Maribor važno objavo: Ker se v zadnjem času ustanavljajo v Mariboru razne privatne nabavljalne zadruge, ki love člane po mestu in okolici z vsemi mogočimi obljubami o velikih ugodnostih, ki naj bi jih uživali člani teh zadrug, ne omenjajo pa nič o obveznostih članov napram zadrugam, čuti združenje trgovcev potrebo, opozoriti občinstvo z objektivnega stališča na nevarnosti, ki mu pretijo s takim članstvom. Pred kratkim je šla v konkurz Gospodarska zadruga r. z. z o. z. na Glavnem trgu odnosno na Koroški cesti in dobivajo sedaj člani od konkurznega upravitelja dopise, iz katerih sledi, da znašajo dolgovi zadruge 450.000 Din, premoženje pa samo 18.000 Din in da mora zaradi tega plačati vsak član v konkurzno maso 500 Din za kritje izgube. Ta zahteva konkurznega upravitelja je popolnoma upravičena, ker morajo pravila vsake take zadruge po predpisih zakona vsebovati določbo, da jamčijo člani z določenimi zneski za zadrugo, dokler so nje člani in najmanj še eno leto po izstopu iz zadruge. Zato je treba mnogo previdnosti za pristop k takim nabavljalnim zadrugam, ki sicer obljubljajo razne ugodnosti, pred vsem novoletne procente, katerih pa potem navadno ni, ker se izplačujejo le v primeru, ako ima zadruga dovelj čistega dobička, zamolče pa popolnoma dolžnosti članov o jamstvu, katerega morajo nositi za zadrugo. Polom Gospodarske zadruge je v polnem obsegu pokazal vso nevarnost takega članstva.

Nove taksne znamke. Finančni minister je odredil, da pridejo z Novim letom v promet taksne znamke nove izdaje z letnico 1933. v vrednosti po 10 Din. Sedanja emisija taksnih znamk po 10 Din pa se bo vzela z Novim letom iz prometa. Zamenjava starih taksnih znamk z novimi bo trajala od Novega leta do 31. marca 1934.

Brezposelni privatni nameščenci. Vsi, ki ste dovršili srednjo šolo, nižjo srednjo šolo, trgovske enoletne ali dvoletne tečaje, ki ste že službovali in bili reducirani odnosno vršite izkoriščajoča dela, zlasti pa vi, ki ste brez vsakršnega zaslužka prepuščeni usodi in iz dneva v dan čakate na ugodno rešitev svojih prošenj za sprejem v državno, samoupravno odn. privatno službo, pridite zanesljivo v četrtek 14. t. m. ob 20. uri v Delavsko zbornico: mala sejna dvorana (Sodna ul. 9/III) na ustanovni sestanek Krožka brezposelnih privatnih nameščencev Zveze mladih intelektualcev. Vabljeni so tudi zastopniki društev privatnih nameščencev.

Razstava perzijskih preprog! Cenjenim odjemalcem se nudi izjemna prilika, da si ogledajo v dobro poznani in solidni trgovini pohištva Ernest Zelenka v Mariboru, Ulica 10. oktobra št. 5, razstavo perzijskih preprog, katero priredi ugledna in najstarejša tvrdka v Jugoslaviji tt. Damask iz Zagreba. Razstava traja od danes pa do Božiča in jo vodi osebno lastnik omenjene tvrdke gospod Ante Grgić, poznan internacionalni strokovnjak in stalni zaprisežen izvedenec kr. sudbenog stola u Zagrebu. Pri tej priliki se razkazuje redka zbirka originalnih perzijskih preprog, katero je gospodu Grgiću kot odličnemu poznavalcu in strokovnjaku uspelo pridobiti o priliki svojega zadnjega potovanja po orientu. Obisk te razstave ni vezan na kupčijo in se bo vsak obiskovalec lahko osebno prepričal o skrajni nizki ceni in odlični kakovosti razstavljenega blaga. Vsakemu obiskovalcu se dajejo tudi brezplačne informacije o kakovosti in cenah razstavljenih in na željo tudi za v osebni posesti se nahajajočih perzijskih preprog.

Takse na reklame. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnila finančnim direkcijam o plačilu taks za razne plakate in reklamne letake, če so nabiti na javnih krajih. Vse objave, plakati in reklamni letaki so podvrženi taksi, če imajo po svoji vsebini značaj stalne reklame in se mora za nje plačati na leto taksa v iznosu 40, 80 ali 150 Din. Prazne deske, določene za lepljenje lepakov, objav in drugih reklam niso podvržene taksi, pač pa vse reklame, ki so na takih deskah. Plačati je tudi treba po tarifi štev. 8, točka II. vse reklame, izdelane na trdem materialu, ki po svoji vsebini predstavljajo reklame stalnega značaja.

Opozarjamo na današnji inserat g. Forstneriča glede smuči.

DANES, SREDA 13

SVENGALI

s svojimi eksperimenti

VELIKA KAVARNA

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 14. t. m. Ob 12.15: Reproducirani vokalni koncert: serenade; 12.45: poročila; 13: čas, reproduciran koncert godbe na pihala; 18: »O prehrani otrok«, predava dr. Konvalinka-Tavčar; 18.30: pogovor s poslušalci, se pogovarja prof. Prezelj; 19: srbohrvaščina, poučuje dr. Rupel; 19.30: plošče po željah; 20: prenos iz Beograda; 22: čas, poročila, radio-jazz.

Kino Union. Od danes, torka dalje prvovrstni velefilm ameriške produkcije v nemškem jeziku »Poslednji korak« z najlepšo Američanko Joano Crawfordovo in Nilsom Astherjem. Ljubavni film, ki nam v krasnih slikah in razkošni opremi prikazuje življenje milijonarjev na prekooceanskem parniku.

Grajski kino. Danes v sredo zadnji dan »Sen o sreči« (Zbogom lepi dnevi). Brigita Helm. Od četrtka dalje srčkana, zabavna opereta »Madona, kje si«, krasen film poln izborne godbe in lepega petja. Liane Haid, Viktor de Kowa, Paul Otto, Fritz Schulz in Otto Wallburg v glavnih vlogah.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna **»Franz Josefova« grenčica** delovanje želodca in črevesja in trajno pospeši prebavo.

Na oono gledališče

Sreda, 13. decembra: Zaprto.

Četrtek, 14. decembra ob 20. uri: »Študentje smo«. Red C. Znižane cene.

Domačo opereto Metke in Danila Bučarja **»Študentje smo«** ponove v četrtek 14. t. m. Delo je jako zabavno; muzika, pisana v načinu jazza, je melodiozna ter temperamentna. Veljajo prvič pri tej opereti **znižane** cene.

O Božiču bo premiera popularne operete **»Mala Floramye«**, ki jo je uglasbil ter ji napisal zanimivo besedilo **Ivo Tijardović,** znani splitski skladatelj, ki je znal svojim operetam utreti pot tudi v tujino gledališča. **»Mala Floramye«** je muzikalno izvrstna opereta ter jo na naših odrih stalno uprizarjajo. Mariborsko uprizoritev pripravljata kapelnik Herzog in režiser Skrbinšek. Nastopijo Udovičeva, Zakrajškova, Zamejič-Kovičeva, Gorinškova, Križajeva, Šancin, Skrbinšek, Grom, P. Kovič, Medven, Gorinšek, Blaž, Tovornik, Nakrst, Harastovič, Furijan in Crnobori.

»Trnjulčico«, pravljično igro s petjem in godbo uprizore v Rasbergerjevi režiji za Božič kot drugo letošnjo otroško igro. »Trnjulčica« je bila pred 8. leti ena najboljših otroških predstav ter so bile njene uprizoritve vedno polne.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna **»Franz Josefova« grenčica** odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene **»Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obup odpuščenega delavca. V neki mariborski tekstilni tvornici je bil delj časa zaposlen kot delavec 18letni Ozvald Urek, stanujoč v Rajčevi ulici. Pred kratkim pa je bil iz neznanih vzrokov odpuščen, kar si je gnal tako k srcu, da je sklenil končati si življenje. To je pripovedoval tudi svojim tovarišem, ki so ga tolažili, toda zaman. Včeraj zjutraj so ga našli ljudje smrtno bledega ležati v Tvorniški ulici. Poleg njega je ležala steklenica s karbolom. Na prvi mah je bilo ljudem jasno, da se je delavec zastrupil in so takoj poklicali reševalce, ki so nesrečneža prepeljali v mariborsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Ljudje radi mnogo govore. Včeraj dopoldne se je raznesla po mestu vest, da je na nekem dvorišču v noči na pretekli torek zmrznil neki mladi krošnjar. Ta vest pa ni točna, čeprav so jo nekateri raznašali kot senzacijo. Morda je v zvezi s tem, da so našli v noči na pretekli ponedeljek na Ptujski cesti 24letnega čevljarskega pomočnika F. K. vsega premraženega. K. se je vračal iz neke gostilne in pijan obležal na cesti, kjer so ga rano zjutraj našli ljudje, ki so ga spravili popolnoma nezavestnega na orožniško postajo. Ker pa se ves dopoldne ni zavedel, so orožniki poklicali reševalce, ki so ga prepeljali v bolnišnico.

Izvirno vremensko poročilo s pohorskih vrhov. 13. decembra ob 7. uri zjutraj: Mariborska koča, Ruška koča. Pohorski dom: — 14 C, oblačno, mirno, 40 cm novega snega na stari podlagi smuka dobra, skakalnica uporabna; Klopni vrh: — 14 C, sneži, 35 cm novega snega na stari podlagi; Pesek: — 13 stopinj C, sneži na staro podlago 80 cm, 40 cm novega snega, skakalnica uporabna, smuka idealna; Senjorjev dom: — 16 stopinj C, sneži, 30 cm novega snega; Sv. Lovrenc na Pohorju: — 14 C, sneži, 40 cm novega snega, skakalnica uporabna; Ribnica na Pohorju: — 12 stopinj C, sneži 30 cm novega snega; Guštanj-Kotle: — 10 stopinj C, sneži, 30 cm novega snega; Činžat nad Falo — 11 stopinj C, 30 cm novega snega; Rimski vrelec: — 13 stopinj C, 30 cm novega snega, smuka dobra; Peca: — 10 stopinj C, na staro podlago 120 cm, 30 cm novega snega, smuka idealna.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer — 11.1 stopinj C; minimalna temperatura je znašala — 12 stopinj C; barometer je kazal pri 10.1 stopinjah 736.8, reduciran na ničlo 735.6; relativna vlaga 91; vreme je mrzlo in sneži.

Kako grešimo starši napram otrokom

PREDAVANJE NA RODITELJSKEM IN UČITELJSKEM SESTANKU NA TEZNEM.

Na prvem letošnjem sestanku roditeljev in učiteljstva na Teznem, dne 25. novembra zvečer je obravnavala učiteljica ga. Milka Ledinkova o grehih staršev napram otrokom. V uvodu je predavateljica omenila najvažnejšo nalogo staršev, dobro in prirodno vzgojiti človeka. Ker se pa tega posla lotimo popolnoma nepripravljeni (na vse druge poklice se pripravljamo po več let), ni čudno, če mnogo grešimo. Nato je na mnogih primerih iz življenja dokazala, kako se maščuje nad otrokom nepravilna vzgoja, ki marsikaterega upropasti.

Otroka nikakor ni smatrati za manjvredno nepopolno bitje — ni pa tudi to dorasel človek v miniaturi, — ki se mora absolutno pokoriti volji starejšega t. j. kakor je nam u g o d n e j š e in komodnejše, ker to napravi iz otroka človeka brez vsake energije ali pa trmastega in vase zaprtega in odljudnega. Otroci morajo imeti svojo igralno dobo, ki je za nje delo. Mi pa jim prav radi naprtimo ona dela, ki nam samim mnogokrat ne dišijo n. pr. pomivanje posode, namesto da bi jih uvajali v delo, gospodinjstvo-gospodarstvo, v onih delih, ki so zabavna, zanimiva in prijetna. Ni jih odklanjati z besedami: ti tega ne moreš, ne znaš, ne smeš; naj poskusi. Otrok pri svojem delu ne more biti vedno čist in snažen kot iz škatljice, saj so mu najljubše igrače pesek, blato in voda; umetnih se kmalu naveliča. Tudi dorasel človek pri manuelnem delu ni najčistejši, a po delu ali igri naj se zahteva čistoča. Otrok ne sme nikdar do dna vedeti, kako ljub je staršem, še manj pa seveda, da jim je odveč in nepotreben. Velika neprevidnost je deco vpričo njih poveličevati in precenjevati, kar zelo radi delamo, če hočemo svojo deco ubraniti pred kakšnimi očitki. No — in kaj, če potem otrok sam uvidi, ko doraste, da življenje ni takšno kakoršnega si je predstavljal in nima svoje zaželjene pozicije? Strah pred življenjem — obup! Dajmo otrokom vedno resnico. Lagati jih učimo mi sami, in to v takih malenkostih, ki niso niti omembe vredne. Tajnosti v svoji bližini otrok ne sme slutiti. Prav pogosta so vprašanja otrok, katerih ni odklanjati: nimam časa, ne razumeš še, ali si siten, itd.

Posebno pa je predavateljica poudarjala zaupanje in odkritosrčnost, ki naj vladata med starši in otroci. Otrok bi redko postal slab, hudodelec ali celo morilec, če bi dorasel v družini, v kateri vlada soglasje, zaupanje ter mir in ljubezen. Pa tudi prve besede ljubezni do svojega naroda in domovine bi moral otrok sprejeti v domači hiši.

Po predavanju se je razvila pod vodstvom g. upravitelja Tušaka živahna debata v okviru referata, a je potem prešla na šolska tla. Razjasnili so se pojmi o pomoči staršev učencem pri domačem delu za šolo, o metodi pouka v I. razredu in o učnih načrtih.

Sestanka se je udeležilo čez 50 ljudi, a to ne samo starši, vmes so bile tudi mladenke, naše bodoče matere, kar dá sestankom še-le pravo važnost. Ne more biti naš namen odklanjati samo napake in neprilike v šolskem delu in domači vzgoji, treba je tudi v naših dekletih in fantih vzbuditi zanimanje za vzgojna vprašanja, seznanjati bodoče matere in očete z osnovnimi vzgojnimi zahtevami sedanjega časa. Ne šola, dom — družba v malem — mora dati levji delež pri vzgoji boljšega, socialnega človeka.

Sokolstvo

Akademija Sokola v Studencih

V soboto 9. t. m. je bila v nabito polni dvorani prezidanega Sokolskega doma svečana telovadna akademija, ki je obsegala skupno 8 točk. Akademijo je otvoril br. st. Hren s pozdravom na občinstvo, posebno toplo pa je pozdravil društvene načelnike iz naše župe, ki so te dni zborovali v Mariboru in se v lepem številu akademije udeležili. Za njim je br. nač. Hočevar raztolmačil občinstvu posamezne točke sporeda. — Prva je nastopila ž. d. s »konjički« prav srčkano in skladno. Moška deca s točko mornarji si je občinstvo takoj osvojila. Skladba je jako težavna, posebno ker zahteva mnogo znanja v petju. Vaditelj, kakor tudi deca, sta se potrudila, zato tudi uspeh ni izostal. Moški naraščaj z uvodnimi vajami je pokazal uvod v tel. uro. Vaje niso bile ravno težke, zato bi pa bila skladnost lahko nekoliko boljša. Sledili so člani s preskoki preko konja (2 prožni deski). Radi premalega prostora na odru skoki niso prišli primerno do veljave, na splošno pa je bila točka dobra. Člani novinci so izvedli nato 3 skupine na konju zadovoljivo. Za temi je nastopil ž. nar. s skladbo »Nove smeri«. Vaje so bile nekoliko olajšane, ker sestava sama je namenjena le izurjenim članicam. Izvedba je bila dobra, mogoče malo nesigurna. Naslednja točka je bila razdelitev diplom tekmovalcem, ki so med letom z uspehom nastopali na tekmah. S kratkim bodrilnim nagovorom je tekmovalcem izročil diplome br. načelnik. Nato so nastopili člani z boksom na znano godbo (Ulazak gladiatorjev). Sestava je bila malo kratka, toda polna lepih gibov, tudi izvedba je bila brezhibna. Kot zadnjo točko so izvedli člani odersko tekmo na bradlji. Novost na akademiji. Namen točke je bil, da se občinstvu prikaže, kakšne so sok. tekme in kaj se pri teh zahteva. Namen je bil dosežen, publika je pazno sledila izvajanjem posameznikov. le nekoliko predolga je bila točka, ocenjevanje bi moralo biti hitrejše. Kot zmagovalec je izšel br. Drago Kovačič. Vsi so se potrudili, vendar je moralo biti tudi malo smole vmes. (Članice topot niso nastopile.) Na splošno je celotna akademija popolnoma uspela. Po sporedu se je razvil prijeten družabni večer. L. F.

Sokol Maribor II. priredi v nedeljo 17. t. m. ob 19. v Renčljevi dvorani telovadno akademijo in vabi sokolsko članstvo in Sokolu naklonjeno občinstvo k polnoštevilni udeležbi.

Sokol III. Dne 8. dec. je ponovil društveni oder v krčevinski šoli veseloigro »Trije vaški svetniki«, ki je ponovno prav dobro uspela, kar se tiče prednašanja. Med gledalci pa je oko zaman iskalo tega in onega člana in celo odbornika, ki se sicer bije na prsa kot nacionalist, kadar pa je treba seči v žep četudi samo po par dinarčkov, jih pa »od nikoder ni«. — Društveni oder naj skrbi v bodoče, da se bodo igralci bolje zavedali nacionalno-vzgojnega pomena sokolskih prireditev, ker potem gotovo ne bodo rabili izrazov kot so »krajcbataljon«, »šlus« »tavžent« itd. Mar res niste mogli najti zadevnega nadomestila?! Mar res ne morete izhajati brez nemške navlake?! Prireditev s takimi izrazi v sicer lepih stavkih zgubi tisti pomen in tudi uspeh, ki naj bi ga zasledovale sokolske prireditve. Namesto da bi se tujke iz narodove govorice polagoma neopaženo in neprisiljeno izločevale, se na tak način še bolj ukorenjujejo.

Šport

VI. Tek zedinjenja

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Sportno-nacionalna manifestacija »Tek zedinjenja«, ki jo priredi Ljubljana v proslavo 15-letnice državnega in nacionalnega zedinjenja na kraljev rojstni dan, 17. decembra, je dobila najvišje priznanje našega narodnega vladarja, Nj. Vel. kralja Aleksandra I., ki je blagovolil prevzeti nad njo najvišje pokroviteljstvo.

Tudi najvišji vodilni faktorji v naši državi in zastopniki prijateljskih držav, akreditirani na našem dvoru, so hoteli poudariti važen značaj te sportno-nacionalne manifestacije in so prireditev počastili s prevzemom mesta v častnem predsedstvu, ki ga tvorijo: predsednik ministrskega sveta dr. Milan Srškić, predsednika senata in narodne skupščine dr. Ljubo Tomašić in dr. Kosta Kumanudi, minister brez portfelja dr. Albert Kramer, minister za socialno politiko in narodno zdravje Ivan Pucelj, minister prometa Lazar Radivojević, minister vojske in mornarice armijski general Dragomir Ž. Stojanović, minister dr. Grga Andjelinović, minister za fizično vzgojo naroda dr. Lavoslav Hanžek, ban dravske banovine dr. Drago Marušič, pooblaščeni ministri: češkoslovaški dr. Wellner, romunski Alexandru Guranescu, grški Leon V. Mélas, poveljnik drav. div. obl. brig. general Cukavac, mestni načelnik in župan ljubljanski dr. Dinko Puc, prvi namestnik staroste SKJ Engelbert Gangl in predsednik JLASa Veljko Ugrinič.

Sportni del proslave bo brez dvoma impozanten. Najavljena je udeležba najboljših srednje- in dolgoprogašev iz vse države, Beograda, Pančeva, Zagreba itd., ki ji bo z veliko udeležbo prednjačila dravska banovina, na čelu ji Maribor, Celje, Jesenice, Kranj, Trbovlje itd.; razume se, da se bodo ljubljanski atleti pojavili na startu korporativno. Perfektna bo tudi udeležba iz prijateljskih držav Češkoslovaške, Romunije, Bolgarije in Grčije. Naši reprezentanti bodo imeli v tujcih tekmece najboljšega srednjeevropskega razreda.

Bogat program JNS-a za leto 1934. Naša nogometna zveza je objavila razpored mednarodnih tekem v letu 1934. Razpored izgleda tako-le: 25. marca veliki trening reprezentance v Beogradu; 15. aprila Jugoslavija:Romunija za svetovno prvenstvo v Bukarešti; koncem maja ali začetkom junija (eventuelno) svetovno prvenstvo v Italiji; 10. ali 17. junija Jugoslavija:Brazilija ali Argentina v Beogradu ali Zagrebu; 26. avgusta Jugoslavija:Poljska v Beogradu; 2. septembra Jugoslavija:Češkoslovaška v Pragi; 3. do 11. novembra balkaniada v Atenah. Razen teh iger pripravlja JNS tekme z Italijo, Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko!

Mednarodna drsalna zveza je priznala deset rekordov v hitrostnem drsanju na ledu, in sicer: gospodje: 500 m Engnestangen (Norveška) 42,5 sek. v Davosu leta 1933, 1000 m Thunberg (Finska) 1:28.4 v Davosu 1930, 1500 m Mathisen (Norveška) 2:17.4 v Davosu 1914, 3000 m Staksrud (Norveška) 4:59.1 v Hamaru 1933, 5000 m Heiden (Holandija) 8:19.2 v Davosu 1933, 10.000 m Carison (Norveška) 17:17.4 v Davosu 1928; dame: 500 m Landbek (Avstrija) 51,5 sek. v Davosu 1933, 1000 m ista 1:48.5 v Davosu 1933 in 1500 m Lesche (Finska) 2:5.4 v Helsingfordsu 1933.

Tudi sumničenje.

Dekle pade v reko. Mimoidoči fant skoči oblečen za njo. Po dolgem prizadevanju se mu posreči dekleta prijeti za lase in ga potegniti iz vode.

Na bregu je čakala vsa obupana mati. Ko pa je pogumni mladenič položil onesveščeno hčerko pred njo, mu je dejala:

»Gospod, predolgo ste bili z mojo hčerko pod vodo.«

Valentin Katajev:

Razburljiva zmešnjava

»Bratje, kakšna nesreča! Izgubili smo revizijsko komisijo!«

»Bedarija! Saj vendar ni šivanka?«

»Šivanka ni. Res da ne.«

»No torej, jo bomo že našli. Le urno na delo: ali ste jo iskali pod mizo?«

»Iskali. Je ni.«

»Hm. Nemara na tiči kje za omaro?«

»Tudi ne. Iskali smo jo.«

»Geografski čudež!«

»Da ... da ...«

»Morebiti pa so jo pomeli na dvorišče? Ali ste jo iskali v skrinji za smeti?«

»Iskali!«

»In ste skrbno prebrskali vse smetišče?«

»Docela.«

»Pa je ni?«

»Je ni in ni.«

»Hm! Zares čudno. Niti predsednika niste našli na smetišču?«

»Ni ga predsednika. Iskali smo ga. Nismo ga našli.«

»Naj se sam Bog usmili.«

»Sicer pa: kdo je naš predsednik? Kaj če bi poslali koga na njegovo stanovanje, da bi ga pojskal?«

»Kdo je predsednik?«

»Zlodi vedi. Pravijo, da je temnopolt, srednje postave.«

»Kaj še? Plavolas je in sila visok; zdi se mi, da malce šepa na levo nogo.«

»Prazne marnje! Plavolas je, pravite? Ne bodite smešni. Prav nič ne šepa. Debel je, plešast teta Kunigunda ga je videla na lastne oči.«

»Brž privedite tetko Kunigundo.«

»Naj sama pove kako in kaj.«

»Eh, to ste mi pametni bratci! Teta Kunigunda je že vendar lani umrla.«

»Z ženskami je vedno smola. Te vedno umro takrat, ko ni potreba. Torej vedno ob nepravem času.«

»Nezanesljiv element!«

»Naj v miru počiva ...«

»Toda kaj storiti, tovariši: kje je predsednik? Kaj storiti? Nič. Ni ga, pa ga ni.«

»Neki izhod moramo najti.«

»Hm ... Da!«

»Veste, bratci, naj zlodi vzame predsednika. Toda komisijo moramo vsekakor najti. To zadostuje.«

»A kako jo najti, če je ni nihče videl?«

»In če ne poznamo posebnih znakov!«

»Siten položaj ... naravnost mednaroden ...«

»Bratje, rešil sem ga.«

»Govori!«

»Predlagam, da se zasede vsa okolica šest kilometrov na široko in da pregledamo vsakega človeka. Z božjo pomočjo bomo našli one, ki jih iščemo.«

»Tako je!«

»Naprej, bratci! Naskok, zasedi!«

»Vsi v vrsto ... Zasedimo izhode in vhode. Nihče ne sme ven, nihče ne sme noter!«

»Ej, državljan, postoj trenutek. Morda ste vi slučajno član naše revizijske komisije?«

»Bog se vas usmili, sodrug. Jaz sem delavec, pošten človek, nikar me ne ... Pravkar bežim v Moselprom, da si kupim cigarete.«

»Prisezite, da niste član?«

»Tako mi Bog pomagaj! In da bi na onem svetu ...«

»Dobro, pojdi.«

»Ej-j-j-!«

»Državljanka, stoj no za hipec! Stopite malo bliže. Ali ste slučajno članica naše revizijske komisije. Glejte mi v oči.«

»Ste li pri pameti, ljubi ljudje? Jaz sem iz Tambora, sam Bog me varuj, da bi ... Saj vidite, imam otroka na prsih.«

»Otroka? Kaj pa če je ta član naše komisije?«

»Za božjo voljo, saj je star komaj tri mesece, še govoriti ne zna. Bog se vas usmili tovariši.«

»Ej, čakajte tetka; tudi naša komisija nima najbrže več ko tri mesece.«

»In govoriti tudi ne zna.«

»Tu se nekaj ujema. Pokažite otroka!«

»Milost, dragi bratje. Iz Tambora smo. A z otrokom se ...«

»Lažje izhaja.«

»Ej-j-j! Figura! Postoj! Ali nisi slučajno član naše revizijske komisije?«

»M ... me-e-e!«

»Fej zlodij!«

»Kozla si hotel prišteti v našo komisijo. No, v tej zmešnjavi se lahko človeku še kaj hujšega pripeti.«

»Kar mirno po svojih opravkih, državljan kozel. Ne zamerite, da smo vas žalili. Častitega izvenstrankarskega kozla smo hoteli napraviti za člana naše revizijske komisije!«

»Me! Me! Me!«

»Ali ste vse pregledali?«

»Vse.«

»Kako je?«

»Prav nič ni. Revizijske komisije ni. Izginila je, pa konec.«

»Ali ste jo iskali pod mizo?«

»Smo.«

»In v pomijah?«

»Tudi!«

»Za omaro?«

»Iskali. Je ni.«

»Bratje! Stojte! Kaj če bi jo iskali v blagajni?«

»Tam še nismo ... Samo tamkaj ne...«

»Izborno. Iščite jo v blagajni. Urno!«

»Kako je?«

»Blagajna je prazna. Docela prazna.«

»Kako? Prazna, pravite? Kje pa je denar?«

»Denarja ni.«

Nastopil je tesnoben molk.

Mnogi so se praskali za ušesi in so jeli bridko tožiti.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman. 6

Mati me je dočakala z resnim pogledom, sedeč na naslanjaču pri kaminu. Obraz ji je bil strog in negiben. Ko sem stopila v sobo, sem padla pred njo na kolena in jo prosila odpuščanja.

»Dobro,« je odgovorila, »ti priznaš, da si ravnala krivo. — Vstani. Očeta ni doma, zato imaš dovelj časa, da mi vse razložiš. Oče Serafin ti je povedal, kdo si in kaj moreš od mene pričakovati. Sedaj je edino še mogoče, da me kaznuješ s trajno pokoro in jokom za moj greh. Reci torej, kaj misliš?«

»Mati,« sem odgovorila, »vem, da ti ne smem ugovarjati in tudi ne želim povečati tvojega gorja, vendar se mi zdi, da bi ti bila bolj uslužna, če bi bila za vso stvar izvedela poprej. Sedaj vem vse in se moram pokoriti razmeram. Razumem razliko, ki se dela med menoj in sestrama, priznavam jo, toda kljub temu sem tvoj otrok, ki si ga pod srcem nosila! Tega gotovo nisi pozabila? Mati,« sem rekla, »daj mi svojo ljubezen in ljubezen onega, ki misli, da mi je oče!«

»On je,« je dejala mati, »prav tako poučen o tvojem rojstvu, kakor ti in jaz in me ne more videti, ne da bi mi očital. Od njega ne moreš pričakovati očetovske ljubezni. Tudi mene samo spominjaš na nehvaležnost nekega človeka, ki stoji med menoj in teboj. Sliko izdajalca moram sovražiti v tebi.«

»Torej ti in gospod Simonin postopata z menoj kakor s tujko, ki sta jo iz usmiljenja vzredila?«

»To ne. Hči, ne muči me! V meni je strast že zdavnaj zamrla, ostala je samo še grižnja vesti.«

»In kdo je moj oče?«

»Ni več živ. Umrl je, ne da bi bil na tebe kdaj pomislil. To bi bilo še najmanj ..«

Pri teh besedah se je popolnoma spremenila. Vstala je vsa divja in šele čez daljši presledek je mogla v jezi nadaljevati:

»Hudobnež! Ni bilo odvisno od njega, če te bom nosila pod svojim srcem ali ne, ne, kljub vsem mukam, ki mi jih je povzročil, ni bilo to zaradi njega, toda Bog naju je obvaroval, tebe in mene, da bi se mogla mati preko hčerke pokoriti. Ljubim igro in ples, vendar sem se vsemu odrekla, da prihranim zate nekaj denarja. V ta namen sem prodala svoj nakit. Pojdi v samostan, kakor je očetova in moja želja, in nič ti ne bo manjkalo.«

Mati,« sem rekla, »k nam prihajajo mnogi premožni ljudje, morda me bo pročil kdo tudi brez dote in denarja, ki si ga prihranila.«

»Nemogoče. Škandal v samostanu je to onemogočil.«

»In ni pomoči?«

»Ni je.«

»Če torej ne najdem moža, moram v samostan?«

»Da, do moje smrti, če nočeš obnoviti mojega trpljenja in grižnje vesti. Poleg moje smrtne postelje bosta stali tvoji sestri. Ti pa ne smeš biti z njima, da mi ne povečaš bolečin. Pusti mater, da v miru umre, da bi mogla mirne duše stopiti pred božji obraz, s prepričanjem, da je storila vse za izpokorjenje greha, in da po smrti ničesar ne zahtevaš zase!«

»Ne brigaj se zato« sem odgovorila. »Pokliči odvetnika in vsemu se bom odrekla!«

»Ni mogoče,« je dejala, »da bi se otrok sam razdedinil; to je samo kazen, do katere imajo le starši pravico. Če ne greš v samostan, bom morala ob smrtni uri izpovedati vse grehe svojemu možu, samo zato, da mu ne boš mogla staviti nikakršnih zahtev. Te moram mar prositi na kolenih? Nimaš usmiljenja, ker si kruta, kakor je bil tvoj oče.«

Pri teh besedah je vstopil gospod Simonin, in ko je videl razburjenje svoje žene, ki jo je ljubil mi je rekel strogo:

»Izgini ven!« obrnivši se k slugu pa je dejal:

»Recite tej ženski, naj mi več ne pride pred oči!«

Zaklenila sem se v svojo sobo in premišljevala o vsem, kar mi je bila mati povedala. Dolgo sem tako klečala v molitvi z obrazom obrnjenim k tlom. Mnogokrat se človek obrača k Njemu, ko se sam ne more odločiti. Moram iti v samostan, sem si mislila, morda je to volja božja. Storila bom to, ker če res moram biti nesrečna, potem je vseeno, če sem nesrečna tu ali kje drugje. Naslednjega dne sem pisala materi:

»Žal mi je za vse skrbi, ki sem vam jih povzročila, zato želim, da jih bo konec. Storite z menoj kar hočete. Če je vaša želja, da postanem redovnica, vidim v tem božjo željo.«

Služkinja, ki je odnesla to pismo materi, se je vrnila čez nekaj časa vsa srečna in mi je dejala:

»Gospodična, z eno samo besedo ste lahko osrečili starše in samo sebe, pa ste tako dolgo oklevali! Vaš oče in mati sta tako vesela, da ju že davno nisem videla v takem razpoloženju.«

(Dalje prihodnjič.)

Ptuj

Goljuf. V tukajšnji trgovini s perutnino Reinhardt je hotel neki Janez Gorčenko iz Skorbe priti na lahek način do denarja. Že rano v jutru 12. decembra se je potikal okrog obratnih prostorov tvrdke, pa jo je zopet odkuril. Kakor se je pokazalo, je kljub temu skrivaj iztrgal list iz bloka, v katerega nastavljenci trgovine zapisujejo težino kupljene perutnine. Po dveh urah se je namreč Gorčenko prikazal v trgovini, kjer izplačujejo z listom, na katerem je bil zapisan račun za 10 puranov v znesku 252 Din. Goljufijo so pa takoj spoznali in predali goljufa policiji. Izročen bo sodišču.

Nesreča ne miruje. Delavcu Antonu Verdniku v tovarni strojil v Majšperku je črpalni stroj za ekstrakt zdrobil desno nogo. — Tereziji Lesjakovi iz Gradišča pa je podirajoče se drevo hudo poškodovalo istotako desno nogo. Zdravita se v ptujski blnišnici.

Smrtna kosa. V Orešju pri Ptuju je umrl v visoki starosti 81 let upokojeni mestni stražnik Jakob Jakopin. Naj v miru počiva!

Občni zbor strelske družine. V nedeljo 10. t. m. je imela strelska družina v Ptuju svoj prvi redni občni zbor. Po poročilu predsednika in ostalih funkcionarjev je sledila volitev v novi odbor, in sicer so izvoljeni za predsednika dosedanji predsednik mestni komandant inž. podpolkovnik Šarac, v odboru pa so odvetnik dr. Šalamun, inž. poročnik Božič, inž. podporočnik Bartol, bančni uradnik Skaza ter učitelja Kafol in Mazlu; v nadzorni odbor so bili izvoljeni predstojnik okrajnega sodišča dr. Poznik, vodja podružnice OUZD Vadnjal in konceptni pripravnik Rožman. Članarina je na mesec 2 dinarja; od tega gre za zvezo v Beogradu 1.05 Din.

Zvočni kino. V sredo 13. decembra in v četrtek 14. decembra, obakrat ob 20. uri, se uprizori film »Jony ukrade ,Evropo'«. V glavnih vlogah Harry Piel, Dary Holm in Kurt Lilien.

Oficirska čitalnica ptujske garnizije priredi v nedeljo 17. t. m., na dan rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. družabni večer. Obleka promenadna. Začetek ob 20. uri.

Madžarske železnice se modernizirajo.

Kakor pri nas in v drugih državah, se tudi madžarske železnice modernizirajo in z velikimi investicijami prilagodujejo napredku mednarodnega železniškega prometa. Madžari nameravajo uporabljati za brzovlake samo lokomotive, ki se kurijo z nafto. ker je cenejša od premoga in omogoča večjo hitrost. Naročenih je že 70 lokomotiv za pogon z nafto. S takimi lokomotivami opremljeni brzovlaki bodo odslej vozili tudi na vseh onih progah, kjer se promet z brzovlakom zaradi preslabe frekvence ni izplačal. Na teh stranskih progah bo imel vsak tak brzovlak le po dva potniška voza.

Stoletnica poroke.

Srbski listi obširno poročajo o izrednem zakonskem paru Stojanu Dimitrijeviću in njegovi ženi Jelki, ki sta te dni praznovala stoletnico svoje poroke, kar je nedvomno edinstven primer v naši državi in najbrže tudi še daleč po svetu. Oba zakonca, ki sta še dobro ohranjena, prebivata v Kavadarju in sta se oba rodila leta 1815. Dočim mož Stojan še vedno opravlja lažja poljska dela, je njegova »boljša polovica« sicer nekoliko naglušna, ima pa še vedno bister vid.

Mali oglasi

Razno

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osnažiti emajlirati, poniklati, vse krogljične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba Zajamčeno in solidno delo Brezkonkurenčne cene. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustičič, Maribor. Tattenbachova ul. 14. Zadostuje dopisnica, da pridem na dom po kolo. 4736

SANKE, prvovrstne in zelo poceni, kupite pri tvrdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 4650

Pijte dnevno BRASIL-MATTE 1 vrečica Din 5.- Z. ANDERLE,

ŠTEDILNIKE! Tvrdka Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. nudi bogato zalogo vsakovrstnih novih in rabljenih štedilnikov. Pohitite dokler traja zaloga Nakup zelo ugoden. 4649

Lokal

LOKAL, v katerem je že 35 let krojaštvo, se odda. Slomškov trg št. 5. Maribor. 4729

VELIKE LEPE DELAVNICE. pripravne za skladišče v centru mesta oddam v najem. Vprašati Gosposka ulica 11. pri hišniku. 7003

Prodam

IMAM MLEKO NA PRODAJ in želim odjemalce. Cena po dogovoru. Interesenti naj se zglasijo pri hišniku gostilne Spacek. 4736

VLOŽNE KNJIŽICE Posojilnice Narodni dom prodam najvišjemu ponudniku. Ponudbe na upravo lista pod »40.000«. 4733

Kupim

KUPIM TAKOJ hranilne knjižice Ljubljanske kreditne banke do 150.000 Din Ponudbe pod »Takoj« na upravo lista. 4732

Službo dobi

ANTON POŽAR, RUŠE, išče vajenca. Imeti mora dva razreda meščanske šole ter obvladati slovenski in nemški jezik. Nastop takoj. 4730

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO, solnčno, s posebnim vhodom, električno lučjo, oddam. Stritarjeva ulica 5. I. 4694

Javna licitacija

6 pletenih stojal za rože, 19 tržnih košar in 20 otroških stolčkov se bo prodalo na javni dražbi v tovornem skladišču na postaji Maribor, glavni kolodvor, dne 15. decembra ob 10. uri. 4740

Sukno za **Smučarske kroje** v raznih modnih barvah

Franjo Majer Maribor Glavni trg 9

Spomnite se CMD

Aktovke, ročne in potovalne sovčeke denarnice, listnice, tobačne mošnje, kovčeke, nahrbtnike, gamaše itd. so najprimernejša

Božična darila

Velika izbira, najnižje cene pri

IVANU KRAVOSU Maribor, Aleksandrova c. 13

Velika božična prodaja

za revne sloje do 20. decembra. Volneni duble stof 140 cm širok Din 58.— kakor tudi vse drugo blago po tako nizkih cenah v

Trpinovem bazarju Maribor, Vetrinjska ulica 15

SMUČI Din 60 Din 80 **S. FORSTNERIČ** Melje, Mothejeva 18

Sanke

Okras za božična drevesa Galanterija Pletenine Papir i. t. d.

Drago Rosina Maribor, Vetrinjska ul 26

Avtomobilisti!

Kurjena pralnica za vozove! **Garaža L. Völker** Telefon št. 2109

Čitajte „Večernik"!

Tukajšnja elektrotvrdka Karl Florjančič na Glavnem trgu 23 (levo od mosta na velikem sadnem trgu) nudi cenjenemu občinstvu svojo veliko zalogo

novodošlih izbranih lestencev po zelo ugodnih cenah. — Velika izbira ostalih svetilnih teles, elektromaterijala, žarnic, likalnikov, kuhalnih plošč i. t. d.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru